

16 no. 1. 1982

DE KORHAAN

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

de Korhaan

Verenigingsorgaan van Vogelwerkgroep "Het Gooi & Omstreken."

Redactie : Henk Hardon
Maarten Klomps
Andries Stoker

Redactieadres: Gabriëlgaarde 42, 1241 AM Kortenhoef, 035-62478

Illustraties : Ab Noorman, Maria Zwart.

Typewerk : Marianne Harder
Yvonne van Klaveren

Verzending : Bep Dwars- van Achterbergh, Prinsenstraat 15, Hilversum

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren. De auteurs zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdrage.

Inleveren kopij: uiterlijk **22 maart**

Inhoudsopgave:

1	:	Redactioneel
2	-	5 : Activiteiten programma
5	-	6 : Bestuursmededelingen
7	:	Agenda algemene ledenvergadering
8	-	15 : Jaarverslagen Subgroepen
16	-	17 : Bezwaren tegen het verstrekken van alle waarnemingsgegevens aan SBB en RIN
18	-	20 : 1e voorjaarswaarnemingen 1981 (fenologie)
20	:	Een oude rot stapt op
21	-	22 : Purperreiger, ideale vogels voor reeksen waarnemingen in het Gooi
22	:	Groene Specht als Bosuilprooi
23	-	25 : Ontvangen literatuur
26	-	30 : Veldwaarnemingen

Redactioneel

Met rasse schreden nadert het weekend van 26-27-28 februari dat in het teken staat van het vijftienjarig bestaan van de vogelwerkgroep. De redactie is er samen met Jelle Harder in geslaagd voor deze gelegenheid een speciale uitgave van de Korhaan samen te stellen. Deze uitgave bevat een historisch overzicht en een bloemlezing van vijftien jaargangen Korhaan. U kunt deze uitgave tijdens het tentoonstellingsweekend in kasteel Groeneveld verkrijgen. Uiteraard verwachten we dat iedereen komt kijken.

De algemene jaarvergadering wordt op 25 maart a.s. gehouden. Dit nummer bevat de jaarverslagen van bestuur en subgroepen, hieruit blijkt dat er het afgelopen jaar weer veel werk verzet is. Door de opname van de jaarverslagen is een deel van de ingestuurde kopij blijven liggen tot het volgende nummer.

Momenteel is binnen diverse vogelwerkgroepen een discussie gaande over het verstrekken van gegevens voor de data-bank van Staatsbosbeheer en het R.I.N. Een artikel van Hans Fuchs handelt over deze materie, hierin worden een aantal bezwaren uiteengezet terwijl tevens een suggestie gegeven wordt hoe de vogelwerkgroep in deze kwestie zou kunnen handelen. De redactie verneemt het graag als er binnen de vogelwerkgroep andere meningen of ideeën leven m.b.t. dit onderwerp.

Aktiviteiten programma

Zondag 21 februari Pier van IJmuiden, o.l.v. Y.Vogel, we verzamelen op het Oosterspoorplein te H'sum om 9.00 uur. De excursie duurt tot in de middag. Opgeven voor 18 februari bij Joke.
tel. 02154-18804.

Donderdag 25 februari DEZE AVOND GAAT NIET DOOR MAAR IS VERPLAATST NAAR ONZE JUBILEUMAVOND VAN VRIJDAG 26 februari.

15 JAAR V.W.G. JUBILEUM WEEKEND IN EN ROND KASTEEL GROENEVELD TE BAARN

Vrijdag 26 februari Vrijdagavond ALLEEN VOOR LEDEN EN GENODIGDEN.
20.00 uur Officiële opening van ons jubileumweekend.
Uitreiking JUBILEUM KORHAAN
Film van de bekende Vlaamse cineast de heer Suetens over "grote valken in Z.Europa"

Zaterdag 27 februari 9.00 uur 17.00 uur tentoonstelling
10.30 en 14.30 uur excursies rondom
Kasteel Groeneveld
20.30 uur uilenexcursie

Zondag 28 februari 9.00 tot 17.00 uur tentoonstelling
10.30 en 14.30 uur excursies rondom
Kasteel Groeneveld

VERTREK ALLE EXCURSIES VANAF HET KASTEEL

TOEGANG: Voor het gehele weekend op vertoon van entreebewijs (gele kaart met vogelwerkgroep stempel) die u bij deze korhaan aantreft.
Niet leden, entree f1,50, geeft recht op bezoek kasteel e.a. exposities (dit is normaal geldende toegangsprijs voor het kasteel).
Zaterdag en zondag zijn de tentoonstelling en de excursies voor iedere belangstellende toegankelijk.
DE JUBILEUM UITGAVE KAN TIJDENS DE TENTOONSTELLING OPGEHAALD WORDEN.

Kasteel Groeneveld is gelegen aan de weg Baarn-Soest.
met eigen vervoer te bereiken:

1. autoweg Amsterdam-Amersfoort,
afslag Baarn-Soest 400 m. na het Esso benzine station
rechts oprit kasteel (tegenover Restaurant Groeneveld)
2. Hilversum komende via Zandheувelweg 400 m. na Esso benzine
station rechts af.
3. Hilversum via Soestdijkerstraatweg
bij kruising Baarn-Soest (stoplichten) links af,
bij Restaurant Groeneveld links af oprijlaan in.

Met openbaar vervoer: zaterdag, uur verbinding, zondag om de
2 uur vanuit Baarn lijn 138 naar Amsterdam halte Chopinlaan/
van Heemstralaan
Vanuit Amsterdam (div. opstapplaatsen) naar Baarn lijn 138 zie
boven.

- Dinsdag 2 maart Vergadering subgroep Avifauna.
Deze avond wordt gehouden in de Godelinde
Scholengemeenschap te Naarden, aanvang
20.00 uur. Voor deze avond staan o.a. de
broedvogelinventarisaties op de agenda.
Iedereen is op deze avond welkom
- Dinsdag 9 maart Deze werk-contact avond GAAT NIET DOOR.
- Zaterdag 20 maart Dagtocht Texel, o.l.v. Y.Vogel. We verza-
melen op het Oosterspoorplein te Hilversum
om 5.15 uur, dit wordt een dagexcursie. Op-
geven voor 18 maart bij Joke.
- Donderdag 25 maart Algemene ledenvergadering.
Na afloop hiervan vertelt ons erelid Jan L.
Bos over zijn onlangs gemaakte reis naar
de Galapagos eilanden. De door hem gemaakte
dia's zullen u naast prachtige vogels ook
reptielen en vooral zeeleeuwen tonen.
Deze avond wordt gehouden in de oude aula
van de Godelinde scholengemeenschap te Naar-
den (ingang vlakbij de voetgangersbrug over
de oude Rijksweg 1) Aanvang 20.00 uur.
- Zondag 4 april De "Zeetrek" heeft bij deze excursie onze
belangstelling, we gaan o.l.v. F.Rijnja naar
de Hondsbosse zeekering en de Putten bij
Kamperduin.
advies: een wat sterkere kijker (vanaf bv.
10x40) met statief en uiteraard warme en wa-
terdichte kleding is aan te bevelen. Verza-
melen op het Oosterspoorplein te H'sum om
6.30 uur. Opgeven voor 1 april bij Joke tel.
02154-18804.
- Dinsdag 13 april Werk-contact avond in de Godelinde scholen-
gemeenschap te Naarden om 20.00 uur.

- Donderdag 22 april Als afsluiting van weer een serie ledenavonden een fantastische dialezing met als spreker de heer O.Moedt uit Zaandam. Deze bekende vogelfotograaf vertelt voor de pauze over Vogels van de Zaanstreek en daarna over Zeevogelkolonies op Shetland. Van de Zaanstreek ziet u prachtige dia's van allerlei weide- en moerasvogels, zoals Kievit, Grutto, Kempphaan, Tureluur, Kluut, allerlei ruitersocorten, eenden Roerdomp enz. Met name het gedrag van deze vogels wil de spreker ons met zijn dia's laten zien. De plaatjes van de Shetlandeilanden vormen een verslag van twee bezoeken. In het bijzonder worden onder de loupe genomen de Jan van Genten en Papegaaaiduikers. Andere soorten zijn Alken, Zeekoet, Grote en Kleine Jager, allerlei meeuwen en opnamen van de zeehonden. Deze avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg 146 te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.
- 23-24-25 april Weekend Ameland. Vrijdag 22
 april vertrekken we om 16.00 uur van het Oosterspoorplein te H'sum. De boot vertrekt uit Holwerd om 19.45 uur. Overnachten doen we in de kampeerboerderij "De Westhoek" te Buren. Kosten, inclusief overnachting en maaltijden (met uitzondering van vrijdagavond en zaterdagochtend) fiets en overtocht Holwerd-Ameland v.v. ± f50,-. Meenemen: slaapzak, handdoek+washand, thermoskan, regenkleding, laarzen, warme kleding (want het kan koud zijn), en brood en drinken voor 's avonds en zaterdagmorgen. Voor inlichtingen en opgave (voor 15 april) kunt u terecht bij Joke tel. 02154-18804, en door overmaking van f50,- op postgiro V.W.G. 2529179 met vermelding Ameland.
- Zondag 2 mei Fietsexcursie Eempolders. Deze ochtendexcursie vertrekt om 7.00 uur vanaf het gemeentehuis in Eemnes.
- 14-15-16 mei Kampeerweekend Winterswijk. Dit is een zelfverzorgingsweekend dat we doorbrengen op het kampeerterrein "Wiltershaar" te Kotten. Belangstellenden voor dit weekend kunnen zich zo snel mogelijk opgeven bij Joke tel.02154-18804.
- Maandag 24 mei Roeiexcursie Naardermeer. Vertrek 19.00 uur vanaf het vissershuis. Kosten f10,- vooruit te betalen (voor 10 mei) op giro 2529179 V.W.G het Gooi en omstreken. Neem ook telefonisch contact op met Joke dit i.v.m plaatsruimte.

De eerder aangekondigde Internationale Waterwildtelling van 14-15 maart vervalt. Overwogen wordt in november een telling te organiseren.

Hoe komt u aan een JUBILEUM KORHAAN!!

Wij hopen dat alle leden dit extra nummer OPHALEN tijdens het tentoonstellingsweekend 26-27-28 februari op GROENEVELD.

Daarna komen ze bij u wijk/plaats bezorger/ster terecht.

Voor leden die normaal de Korhaan via de post ontvangen, uitgezondert Blaricum-Soest en Weesp (alleen deze keer via bezorger) moeten helaas, om de kosten te beperken hun jubileumnummer na het weekend (bijvoorkeur na telefonisch overleg) OPHALEN bij:

Voor Amsterdam e.o. Wieke Lodenstein, P.Aertszstr. 27² tel. 020-728749, Amsterdam.

Nederhorstdenberg e.o. Trijnie Stoker Meidoornlaan 34, 02954-4343 Ned. den Berg.

Ankeveen e.o. Rob Moolenbeek A.Voetlaan 14 035-62641, Ankeveen.

Of bij het centraal verzendadres Bep Dwars, Prinsenstr. 15 035-233973 Hilversum.

Bestuursmededelingen

- Planologische kernbeslissing: We hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheden tot inspreken op de structuurschema's "recreatie" en "militaire terreinen".
We maken bezwaar tegen de recreatieplannen o.a. in de randmeren en we wijzen daarbij op de surfactiviteiten, die tot laat in de herfst doorgaan.
In verband met het structuurschema militaire terreinen maken we bezwaar tegen oefeningen op de heide in broedtijd.
- Gooisch Natuurreservaat: Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van het GNR ontvingen we 50 jubileumkalenders.
Ze zijn inmiddels verloot en verdeeld onder onze leden.
- We stuurden 14 gemeenten een overdruk van de huiszwaluwinventarisatie 1980.
- De inspraak bij het fietspadenplan Noord-Holland bleek weinig zinvol. Uiteindelijk is het oorspronkelijke plan vrijwel ongewijzigd goedgekeurd.
- Vogelwerkgroep West-Nederland heeft het boek "Randstad en broedvogels" uitgegeven. De (afhaal)prijs is f 25,--. Mlichtingen bij Trijnie Stoker (02945-4343).
- Subgroep Vogelwacht Zuidelijk Flevoland voerde met succes actie tegen een distelverordening die de RIJP in wilde stellen.

Opgezegd per 1-1-1982

Mevr. de Koo, Naarden
 R.P. Sinoo, Hilversum
 J.G. Würster, Bussum
 R.W. Walrave, Bussum
 J. Kamies, Bussum
 F.G. Roders, Blaricum

B. Mulder, Kortenhoef
 Mevr. Udo-Soutendijk, Naarden
 Mevr. v.d. Broeck, Kortenhoef
 R. v. Moorselaar, Naarden
 R. Wortelboer, Utrecht

Mutaties

J. Mekel, Sinusstraat Wijzigen: Siriusstraat

Adreswijziging:

H. Delpout, Betje Wolfflaan 21, 1215 HV Hilversum, 035-16202
 H.E. Disselkoe-Piepers, Meentzoom 47, 1261 XA Blaricum, 02153-89168
 L. Verberne, Wilgengriend 63, 135b JD Almere-haven, 03240-14116
 P. Verwey, Amstel 7, 1273 IN Huizen
 Mevr. H. van Wijngaarden, Riebeekstraat 24a, 3072 VW Rotterdam

Nieuwe leden

J. Hopperis-Buma, Huygenslaan 18, 3818 WC Amersfoort, 033-12164
 E. Biemond, A. Franklaan 183, 1403 HL Bussum, 02159-16178
 C. la Chapelle, Celebeslaan 29, 1217 GT Hilversum, 035-47263
 M.C. Verloop-van Leeuwenboomkamp, Valkeveenselaan 52, 1411 GT Naarden, 02159-43285
 Duurland, M. Simonshof 84, 1216 LM Hilversum (huisgenootlid)
 R. Willemstein, Zaadkorrel 32, 3755 HL Eemnes, 02153-89038
 J. Blonet, Gr. Florislaan 62, 1405 BW Bussum, 02159-17470
 H.M. Schaap, v. Hoorn Houtweg 20, 1272 AH Huizen, 02152-54722

VERZOEK OM MEDEWERKINGInventarisatie van Bosuilen in het werkgebied van de VWG

Voor de inventarisatie van Bosuilen hebben zich al veel mensen opgegeven. Bijna het gehele gebied wordt geïnventariseerd. Toch kunnen we nog een aantal mensen gebruiken die willen inventariseren. De inventarisatie vindt gedurende de avonden van de maanden jan.-maart plaats. Ook mensen die meewillen met meer ervaren vogelaars zijn van harte welkom.

Voor vragen of aanmelden bellen naar:
 Hans Fuchs (02159-30302) of Frans Rijnja (02159-18721).

Broedvogelinventarisatie van het landgoed Boekesteyn ('s-Graveland)

Willen mensen die willen meedoen aan de broedvogelinventarisatie van het landgoed Boekesteyn zich opgeven bij Hans Fuchs?
 Ook minder ervaren mensen die het van goede (ahum) vogelaars willen leren zijn van harte welkom.

De mensen die gaan inventariseren wordt verzocht om zelf voor een wandelkaart van het landgoed te zorgen. Alleen als je een wandelkaart hebt mag je op het landgoed Boekesteyn komen.

De wandelkaart is (kosteloos) te bestellen bij Duphar BV., Huize Boekesteyn, Postbus 4, 's-Graveland.

Voor opgeven inventarisatie bellen naar Hans Fuchs (02159-30302).

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Donderdag 25 maart 1982. Aanvang 20.00 uur in de Godelinde-scholengemeenschap te Naarden.

Agenda:

1. Opening / ingekomen stukken
2. Vaststelling van het verslag van de algemene ledenvergadering van 26 maart 1981 (Korhaan 15(3), 57-59)
3. Goedkeuring van de jaarverslagen van sekretaris en subgroepen.
 - a. sekretaris
 - b. subgroep Avifauna
 - c. ,, Nestkasten
 - d. ,, Excursies
 - e. ,, Vogelkursus
 - f. subgroep Eempolders
 - g. ,, Korhaan
 - h. ,, Propaganda
 - i. ,, Vogelwacht Z. Flevoland

De jaarverslagen zijn in dit nummer van de Korhaan opgenomen.

4. Bespreking van het financieel beleid:
 - a. Verslag van de kaskommissie
 - b. Vaststelling van de rekening over 1981
 - c. Vaststelling van de begroting over 1982
 - d. Décharge van de penningmeester
 - e. Benoeming van de kaskommissie
5. Bestuursverkiezing
 - a. Voorzitter: R.G. Moolenbeek: herkiesbaar
 - b. Overige bestuursleden.

Aan de beurt van aftreden zijn :

mw. L.J. Dwars- van Achterbergh: herkiesbaar

H.W. de Soete (nestkasten, propaganda): herkiesbaar

K. Visser (vogelkursus) : niet herkiesbaar, vakant.

Mv. J.E.E. Lodenstein-Krijnen en C.A. v. Lambalgen besloten halverwege het jaar hun bestuursfunctie wegens persoonlijke omstandigheden te beëindigen.

Mw. J. Hardon- v. Velsen en H. Hardon hebben hun werkzaamheden waargenomen.

Het bestuur stelt voor hen te benoemen.

Tegenkandidaten kunnen tot het begin van de vergadering schriftelijk bij het bestuur worden aangemeld (zie statuten Art.10:4).

Na de pauze: zie programma.

FINANCIËEL OVERZICHT OVER HET VERENIGINGSJAAR 1981

Kontributies	7745,75	Korhaan	4740,05
Vrijwillige bijdrage	523,--	Secretaris	278,55
Subsidies	1200,--	Penningmeester	93,55
Rente	597,38	Bestuurskosten	243,30
Eempolders(boek)	113,--	s.g.Nestkasten	79,25
Propaganda	148,05	s.g.Avifauna	255,80
uit reserveringen		s.g.Excursies	141,35
- Eempolders 2000,--		s.g.Cursus	10,--
- Bibliotheek 1000,--		s.g.Eempolders	3049,35
- Kapitaal 409,98		s.g.Propaganda	1104,06
	-/- 3409,98	Ledenavonden	857,--
		Bibliotheek	878,40
		Inventaris	456,50
		Vrijwillige bijdrage	540,--
		Res.15 j.bestaan	1000,--
		Div. kosten	10,--
Totaal	13737,16		13737,16

BEGROTING 1982 (IN GULDENS)

Kontributies	7450,-	Korhaan	5000,-
Reserveringen		Secretariaat	350,-
15 jarig bestaan	1800,-	Penningmeester	150,-
Inventaris	1000,-	Div.Bestuurskosten	300,-
		Ledenavonden	1200,-
Subsidies	p.m.	s.g.Nestkasten	250,-
Nadelig saldo	2900,-	s.g.Avifauna	400,-
		s.g.Excursies	150,-
		s.g.Eempolders	300,-
		s.g.Propaganda	500,-
		s.g.Flevoland	250,-
		Bibliotheek	300,-
		Inventaris	1000,-
		15 jarig bestaan	3000,-
	13.150,-		13.150,-

DE JAARVERSLAGEN VAN 1981Jaarverslag van de secretaris over 1981Ledenbestand

Aantal leden op 1 januari 1981 - 377
 en op 31 december " - 397

Bestuur

Het bestuur werd gevormd door:

Voorzitter	: R.G. Moolenbeek
Vice-voorzitter	: K. Visser
Secretaris	: mw. T. Stoker
Penningmeester	: " J.E.E. Lodenstein-Krijnen/H. Hardon
Sub-groep Avifauna	: A.P. Vermeule
" Eempolders	: mw. A. v. Leyden
" Nestkasten	: H.W. de Soete
" Propaganda	: "
" Korhaan	: C.A. van Lambalgen/H. Hardon
" Vogelwacht Z.Flevoland	: G. Blok
" Vogelcursus	: K. Visser
" Excursies	: mw. J.E.E. Lodenstein-Krijnen/mw. J. Har-
Algemeen	don-van Velsen
	: mw. L.J. Dwars-van Achterbergh.

Ledenavonden

In de Goede Herderkerk te Hilversum en de Godelinde Scholengemeenschap te Naarden werden 7 lezingen/filmavonden en 10 werk-/contactavonden gehouden.

Het bestuur kwam 9 maal bijeen te weten: 12/1, 23/2, 30/3, 18/5, 22/6, 31/8, 19/10, 3/11, 14/12.

Contacten met andere organisaties:

- St. Gooisch Natuurreservaat: i.v.m. het beheer van de Gooise heidevelden is ook dit jaar een deel van het gebied geïnventariseerd op broedvogels. Ook hadden we contact i.v.m. de inspraak over het Structuurschema Militaire terreinen.
- SOVON: We hebben de jaarlijkse vergadering SOVON/COV bijgewoond; we werken mee aan het Atlasproject voor winter- en trekvogels: de opvolging van de districtscoördinator was aanleiding ons bezig te houden met de organisatiestructuur van het SOVON. Dit gebeurde in goed overleg met:
- Vogelwacht Utrecht: behalve over SOVON hadden we contact over het verstrekken van gegevens aan overheidsinstanties en over de Eempolder (we hadden beide een vertegenwoordiger in de begeleidingscommissie Voorlichting).
- Rijksinstituut voor Natuurbeheer: i.v.m. het heidebeheer van het GNR; i.v.m. plannen één of meer windmolens te plaatsen bij Huizen, dit in overleg met:
- Werkgroep Pyramidewoningen Huizen.
- Ver. Vrienden van het Gooi: i.v.m. het heidebeheer van het GNR zijn vergaderingen bijgewoond.

- g. Aktiegroep "Redt de Oostvaardersplassen": het contact verliep via subgroep Vogelwacht Zuid-Flevoland.
- h. Vogelwarte Sempach uit Zwitserland werd rondgeleid door enkele leden. Bezocht werden o.a. het Laarder Wasmere en de Flevopolders.
- i. Verder nog contacten met diverse Gooise gemeenten, Gewest Gooi- en Vechtstreek, Ver. Leefmilieu het Gooi, de Vechtstreek, Stichtse Milieufederatie, St. Mondiaal Alternatief, het Utrechts Landschap.

Bibliotheek:

Ook dit jaar werd de bibliotheek uitgebreid met diverse boeken en overdrucken. Mw. H.W.Reddingius maakte voor de Korhaan verslagen van de ontvangen literatuur.

Trijnje Stoker

JAARVERSIAG VAN DE SUBGROEP AVIFAUNA 1981

Evenals voorgaande jaren is er dit jaar weer een druk programma afgevoerd. Het aantal actieve vogelaars is stijgende. Er werden twee vergaderingen (17/2 en 27/10) gehouden en de laatste werd maar liefst door meer dan 30 mensen bezocht.

Het SOVON-project werd voortgezet en alle vakken in ons werkgebied zijn nu zo goed als klaar. Luuk Lodenstein heeft i.v.m. emigratie de coördinatie overgedragen aan Paul van der Poel. De werkvonden werden redelijk goed bezocht en het archief kon weer verder bijgewerkt worden. Tevens werd er o.l.v. Dick Jonkers een braakballen-pluisavond gehouden welke gezien het succes voor herhaling vatbaar is.

Jos de Jonge publiceerde met regelmaat de overzichten van de waarnemingen gedaan door leden. De waarnemingen betreffende Zuidelijk-Flevoland werden door Ger Blok verwerkt. Wederom werden de Wester-, Bussumer- en Zuiderheide op broedvogels geïnventariseerd. Ook het Spannerswoud kon in zijn geheel geteld worden.

Door de Provinciale Waterstaat werd het hele Gooi op broedvogels geïnventariseerd. Over het uitwisselen van gegevens is contact gelegd met K. Scharringa van P.W. Door individuele leden werden nog de volgende terreinen geteld:

Franse kampheide (F. Rijnja), Oud-Naarden (I. van Woersem) en een stukje van de Westelijke Eempolder (T. Stoker en A. van Leyden). Speciale aandacht kregen de volgende vogelsoorten: Bergeend (F. van Klaveren) en Oeverzwaluw (P. Dieperink). Ook de jaarlijkse huiszwaluwtelling kon weer worden uitgevoerd (K. van Lambalgen) evenals de knobbelzwanentelling door cursisten (N. Klippel). De watervogeltelling op de randmeren werd in tegenstelling tot voorgaande jaren door meerdere tellers uitgevoerd. De internationale watervogeltelling werd verzorgd door A. Stoker op 16-17/1 en 13-14/3. De jaarlijkse stootvogeltelling werd gecoördineerd door D. Jonkers. Deze telling zal in 1982 door A. du Mosch worden overgenomen. Een nieuw initiatief was de voor- en najaarsfenologie (N. Klippel). De herfsttrektelling langs het Gooimeer genoot minder belangstelling dan wij hadden gehoopt. Er werden plannen gemaakt voor een regionale bosuilentelling (F. Rijnja en H. Fuchs) welke zal plaatsvinden in jan.-mrt. 1982. Andere nieuwe plannen zijn er volop, of ze verwezenlijkt kunnen worden hangt van u af. Dank aan alle tellers, kaartjes-schrijvers, organisatoren en andere actieve leden.

R.G. Moolenbeek en A.P. Vermeule

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP NESTKASTEN 1981

Een gecombineerd nestkastenverslag van de jaren 1976, 1977 en 1978 is dit jaar verschenen.

Resultaten:	<u>1976</u>	<u>1977</u>	<u>1978</u>
Aantal terreinen	23	20	21
Aantal kasten	1058	903	911
Aantal uitgevlogen jongen	3227	4104	4334

Het binnenkomen van de verslagen bleek helaas ook in 1981 een moeizaam proces en het materiaal is nog steeds onvolledig.

Het komt zelfs voor, dat men niets van zich laat horen.

De uitgifdatedatum van het gecombineerde verslag 1979, 1980, 1981, dat in het voorjaar 1982 zou moeten verschijnen, is daarom nog onzeker.

Er zijn dit jaar enkele controleurs-wisselingen geweest.

H.W. de Soete
J.P. Seyffert

JAARVERSLAG SUBGROEP EXCURSIES 1981

Georganiseerd werden in totaal 20 excursies.

7 Ochtendexcursies. Vooral de Oppad, Kromme Rade excursie trok met 28 deelnemers veel belangstelling.

Ook werd er een fiets excursie door de Eempolders gehouden waaraan door 15 personen werd deelgenomen.

5 Dagexcursies, waaronder 2x Texel. De excursie van 21 februari kon helaas geen doorgang vinden, (Friesland-Duitsland).

3 Avondexcursies, waar vooral de uilenexcursie rond om Groeneveld veel belangstelling trok, ± 100 deelnemers.

Jammer genoeg kon één van de Naardermeer roeiexcursies wegens te weinig belangstelling geen doorgang vinden.

De nachtextexcursie langs het grote rivieren gebied op 12 juni leverde in ieder geval, voor de 17 deelnemers, het geluid van de Kwartel op.

3 Weekenden, 2 x Terschelling waarvan vooral 't voorjaarsweekend veel belangstelling trok (45 deelnemers).

Een kleine groep kon verder deelnemen aan het werkweekend in de Peel. Hier werd onder andere inventarisatie werk verricht voor Staatsbosbeheer.

Falsterbo in Zweden stond ook dit jaar op de agenda, 9 deelnemers vertoefden 7 dagen in Zweden.

Alle excursieleiders, vanaf deze plaats hartelijk dank voor jullie inzet bij het leiden van de excursies.

Joke Hardon

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP CURSUSSEN 1981

Ook dit jaar is het weer gelukt om tweemaal een cursus te organiseren voor telkens ongeveer 60 deelnemers. Elke keer opnieuw blijft het weer spannend. Je maakt je plannen wel, maar als geen mens zich aanmeldt, ben je geld kwijt aan zaalhuur e.d., maar sta je wel tegen lege stoelen aan te praten! Maar gelukkig, de aanmeldingen kwamen binnen en de cursussen verliepen weer zoals altijd.

Het werk ter voorbereiding en de nabesprekingen vroeg buiten de cursusavonden om - 12 in totaal - nog eens zes bijeenkomsten. Wij mogen dus wel stellen, dat wij niet stil hebben gezeten in 1981.

De voorbereiding voor de voorjaarscursus voor 1982 is al weer in volle gang en als alles naar wens verloopt, zal deze cursus op 2 maart a.s. beginnen.

subgroep cursussen.

VERSLAG VAN DE SUBGROEP EEMPOLDERS 1981

Het afgelopen jaar was wel een bijzonder jaar voor onze subgroep, in het voorjaar verscheen onze uitgave "Vogels in de Eempolders".

Hoewel wij in eerste instantie aan een eenvoudiger opzet hadden gedacht, is het uiteindelijk een fraai geïllustreerd boekje geworden waar de subgroep met recht trots op kan zijn. Verschillende instanties werden reeds van te voren benaderd voor evt. bestellingen, met het resultaat dat ongeveer 200 exemplaren vooraf werden besteld (Vrienden van het Gooi bestelden 100 ex.!). Het is nogal teleurstellend dat in verhouding zo weinig eigen leden ons boekje hebben gekocht.

"Vogels in de Eempolders" werd ter kennismaking op 25 mei van dit jaar aangeboden aan de Burgemeester en Wethouders van Eemnes.

De tellingen werden zoals gebruikelijk om de 14 dagen gedaan en, hoewel er wel enkele leden de groep vaarwel zegden, kwamen er ook weer nieuwe tellers bij, zodat er nog steeds voldoende animo is om de tellingen voort te zetten.

mevr. A. van Leyden

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP KORHAAN

Van „De Korhaan" zijn in 1981 6 nummers verschenen met totaal 160 pagina's.

In het redaktieteam vond na het augustusnummer een wijziging plaats. Kees van Lambalgen moest wegens verhuizing naar elders zijn Korhaanwerk opgeven. Gelukkig werd zijn plaats snel opgevuld door Maarten Klomps.

Het typewerk werd ook dit jaar verzorgd door Marianne Harder en Yvonne van Klaveren, terwijl Joke Hardon type assistentie verleende bij copy die op de valreep binnen kwam.

Het illustratiewerk werd het afgelopen jaar nog verzorgd door Ronald Sinoo. Bep Dwars verzorgde als vanouds de verspreiding van het blad.

De redactie hoopt in 1982 zijn werk op dezelfde manier voort te zetten.

Alle inzenders van copy, hartelijk dank voor Uw bijdragen, evenals de bezorgers van ons blad.

Henk, Maarten en Andries.

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP PROPAGANDA 1981

Tijdens het weekend 12/13 september hebben we een stand ingericht op de cursus en vrijetijdsmarkt in Centrum "De Vaart" in Hilversum. Aan deze markt deden 60 à 70 organisaties mee, om zich aldus aan de burgerij te presenteren.

Op 3 oktober hebben we deelgenomen aan een Infomarkt te Loenen, georganiseerd door de Knotploeg te Loenen.

In verband met het vele werk voor onze jubileumviering in februari 1982 hebben we onze propaganda-activiteiten beperkt gehouden.

Vorbereidende werkzaamheden voor ons jubileum in Kasteel Groeneveld zijn reeds in augustus gestart.

Een door Ronald Sinoo ontworpen sticker is een waardevolle aanwinst voor de propaganda van de VWG.

H.W. de Soete

JAARVERSLAG VAN SUBGROEP VOGELWACHT ZUID-FLEVOLAND 1981

Het jaar 1981 werd voor het grootste gedeelte in beslag genomen door de actie "Redt de Oostvaardersplassen". Het succes van deze actie was deze inspanningen echter dubbel en dwars waard. Mede door de inzet van vele vogelaars en natuurbeschermingsorganisaties, kon veel werk worden verzet en wij zijn dan ook veel dank verschuldigd aan hen die zich voor het unieke ecosysteem, de Oostvaardersplassen, zo hebben ingezet. Het effect van deze moeite reflecteerde in de beslissing van minister Zeevalking (Verkeer en Waterstaat) om het tracé van de spoorlijn gedeeltelijk te verleggen volgens het zg. "Badkuipmodel".

Verdere activiteiten in 1981

Wij zijn momenteel met ca. 10 mensen.

Nestkasten

In de Alkmaarderhout (recreatiegebied bij Almeré) zijn ca. 30 nestkasten geplaatst.

Tellingen

1. SOVON

Vooraf in Zuid-Flevoland zijn nog een aantal "witte plekken" op de kaart die in het geheel niet onderzocht zijn, het gaat hierbij vooral om het midden van de polder. Door ons worden momenteel 3 blokken permanent onderzocht en verder worden de incidentele waarnemingen doorgegeven.

2. Watervogels

Maandelijks wordt de Gooimeerkust van de Hollandse Brug tot de "Dode Hond" geteld.

3. Stootvogels

In januari '82 zal in samenwerking met de VWG "Het Gooi e.o." Zuid-Flevoland worden geteld.

4. Fenologie

Voor- en najaars fenologie wordt actief bijgehouden.

Excursies

Dit jaar zijn twee excursies georganiseerd. De eerste was voor een groep Belgen (verslag in de Korhaan), de tweede voor een groep Zwitsers. Deze laatste excursie bestond uit een weekend dat in samenwerking met de VWG Het Gooi e.o. was georganiseerd. Verder wordt aan het eind van elke maandelijkse vergadering een diaserie vertoond.

Ringen

Wekelijks wordt er in de polder geringd (behalve in het broedseizoen). Geprobeerd wordt om een vaste ringplaats te krijgen zodat met geluid en klapnetten gewerkt kan worden.

Waarnemingssysteem

Voor Zuid-Flevoland is een kaartensysteem opgezet.
Daarbij krijgt elke waargenomen vogel een eigen kaartje.
Uit dit systeem wordt het SOVON-project al regelmatig aangevuld.

Plannen voor 1982:

- a. Nestkasten bijmaken o.a voor Grote Bonte Specht, uilen.
- b. Bestuur kiezen en meer vorm geven aan de organisatiestructuur.
- c. Proberen een vaste ringplaats te krijgen.
- d. Waar nodig actie voeren.

Ger Blok

Samenwerkende

ogelwerkgroepen

oord-holland

UITNODIGING

6 MAART 1982 - EERSTE NOORDHOLLANDSE VOGELDAG

Bij deze nodigt de stichting Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland u uit tot het bijwonen van de Eerste Noordhollandse Vogeldag, op 6 maart 1982 in de Parkschouwburg te Hoorn. Het programma zal er als volgt uitzien:

- 10.00-10.10: Opening door de voorzitter van de stichting SVN, P.C. Meijer.
10.10-10.45: Veranderingen in de broedvogelstand van Noord-Holland, door P.J. Zomerdijk.
10.45-11.10: De activiteiten van de S.O.V.O.N. in Noord-Holland, door P.C. Meijer en/of J. Buker.
11.10-11.25: Koffiepauze.
11.25-12.25: Bespreking van SVN-onderzoeken.
a. Kluten- en Bergeendenonderzoek, door W. Ruitenbeek;
b. andere activiteiten van de samenwerkende vogelwerkgroepen en onderzoekresultaten, door D. Tanger:
- watervogel- en steltlopervertellingen,
- slaaptrekonderzoek,
- lepelaaronderzoek;
c. Roofvogel- en uilenonderzoek, door F. Versluijs.
12.25-12.30: Korte discussie.
12.30-13.30: Lunch. Er bestaat de mogelijkheid in de Parkschouwburg een eenvoudige lunch of broodjes te bestellen.
13.30-14.00: Afscheid van Vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier.
14.00-14.20: Presentatie van het boek "Weidevogels in Noordhollands Noorderkwartier", door Th. Mulder.
14.20-14.35: Theepauze.
14.35-15.05: Weidevogelbescherming in Noord-Holland, door natuurbeschermingsconsulent H. de Jong.
15.05-15.35: Boeren en weidevogels, door een vertegenwoordiger van de Werkgroep Jonge Boeren in Waterland.
15.35-16.00: Discussie.
16.00-16.30: Vertoning van dia's van weidevogels door vogelfotograaf Oene Moedt.
16.30 : Sluiting.

In verband met gezamenlijk reizen, graag opgeven bij Rob Moolenbeek.

BEZWAREN TEGEN HET VERSTREKKEN VAN ALLE WAARNEMINGSGEGEVENS AAN SBB EN RIN

H. Fuchs

Het is alweer tweejaar geleden (april 1980) dat Staatsbosbeheer een brief aan allerlei natuurbeschermingsverenigingen heeft gestuurd. In deze brief staat dat Staatsbosbeheer en het Rijksinstituut voor Natuurbeheer bij het beschermen van onze laatste resten natuur nog veel gegevens nodig hebben.

Omdat de ambtenaren van SBB/RIN niet overal tegelijk kunnen zijn, zijn zij vaak aangewezen op waarnemingen van amateurnatuurbeschermers. Nu zijn deze waarnemingen niet altijd even gemakkelijk te achterhalen. Daarom vragen SBB/RIN om in het vervolg alle waarnemingen, verslagen etc. op te sturen. Deze gegevens worden dan in het Natuurwetenschappelijk archief en in de databank van beide overheidsinstellingen opgeslagen. De gegevens worden zo verwerkt dat ze snel kunnen worden aangewend voor wetenschappelijk (RIN) en planologisch (SBB) gebruik. Volgens de brief van SBB kan dan sneller worden gereageerd op bedreigingen van de natuur. Zo op het eerste gezicht lijkt het heel mooi dat oecologische gegevens een belangrijke rol bij de besluitvorming gaan spelen. Toch zijn er vraagtekens te zetten bij de manier waarop SBB/RIN de gegevens verkrijgen, verwerken en beheren. Dit is onder meer voor de Vogelwacht Utrecht reden geweest om de gegevens niet zonder meer aan SBB/RIN te verstrekken. In het Vogeljaar (nr. 5, 1981) schrijft de Vogelwacht waarom zij heeft besloten om die gegevens niet zomaar aan de overheid te verstrekken.

Het lijkt mij belangrijk dat voordat wordt besloten of de VWG al haar gegevens aan de overheid geeft iedereen op de hoogte is van de bezwaren, die aan het klakkeloos afgeven van alle gegevens kleven. Uit de brief van SBB blijkt dat zij onder natuurbescherming het al of niet veiligstellen van een gebied verstaat. Aan de hand van gegevens wordt bepaald of een gebied de moeite waard is om beschermd te worden. Verder wordt gekeken hoe een bepaalde ingreep het minst verlies aan natuurwaarden oplevert (planologisch gebruik). Over het gebruik van gegevens voor planologische doeleinden zijn de afgelopen jaren op politiek en wetenschappelijk niveau discussies gevoerd. Uit deze discussies zijn de volgende bezwaren naar voren gekomen:

- er is geen wetenschappelijke methode om gebieden of natuur objectief te waarderen. Daarbij komt dat het een politieke keus is hoe waardevol je een gebied vindt;
- particuliere natuurbeschermingsorganisaties en actiegroepen lopen het risico buitenspel te worden gezet, immers de natuur is door de overheid op "objectieve" wetenschappelijke wijze gewogen en gewaardeerd. Vergeet hierbij niet dat het juist particuliere organisaties en actiegroepen zijn die bij de natuurbescherming de voortrekkersrol spelen;
- deze methode van natuurbeschermen is passief. Er wordt alleen gekeken naar de minst schadelijke ingreep in de natuur, terwijl niet naar de noodzaak van de ingreep zelf wordt gekeken.

In haar brief schrijft SBB dat voor het beschermen van de natuur veel gegevens onmisbaar zijn. Minstens zo belangrijk echter is hoe deze gegevens worden gebruikt. Hierbij spelen politieke wil, irreële ambtelijke belangen etc. een belangrijke rol.

Verder is het de vraag of het beleid dat de overheidsinstellingen dienen wel hetzelfde beleid is dat natuurbeschermers wensen. Vaak is de overheid partij in conflicten. Hierbij kunnen actiegroepen tegenover de overheid komen te staan. De rol van de natuurbeschermers in overheidsdienst (SBB, RIN en ook oecologen van gemeente, provincie en rijk) kan dan een legitimerende rol zijn. Zij komen met een aantal compromisachtige voorstellen die wel rekening houden met de natuur, maar vooral rekening houden met de economische en politieke machthebbers.

Een ander probleem is dat het onduidelijk is hoe het met de beveiliging van de opgeslagen gegevens is gesteld.

Samenvattend kan worden gesteld dat het afgeven van je gegevens aan de overheid er over het algemeen toe leidt dat actiegroepen monddood worden gemaakt. Er worden te vaak oplossingen aangedragen die voor economische machthebbers en politici aanvaardbaar zijn, maar tegen de belangen van een goede natuurbescherming indruisen. Iemand die zonder voorwaarden vooraf zijn gegevens afgeeft is automatisch "medeplichtig" aan dit beleid.

Als natuurbeschermingsorganisatie verzwak je je eigen positie. Je geeft je gegevens (een belangrijk wapen in de strijd voor de natuurbescherming), waarmee je vervolgens "objectief wetenschappelijk" kan worden afgetroefd. Verder heb je geen controle op het gebruik van je gegevens.

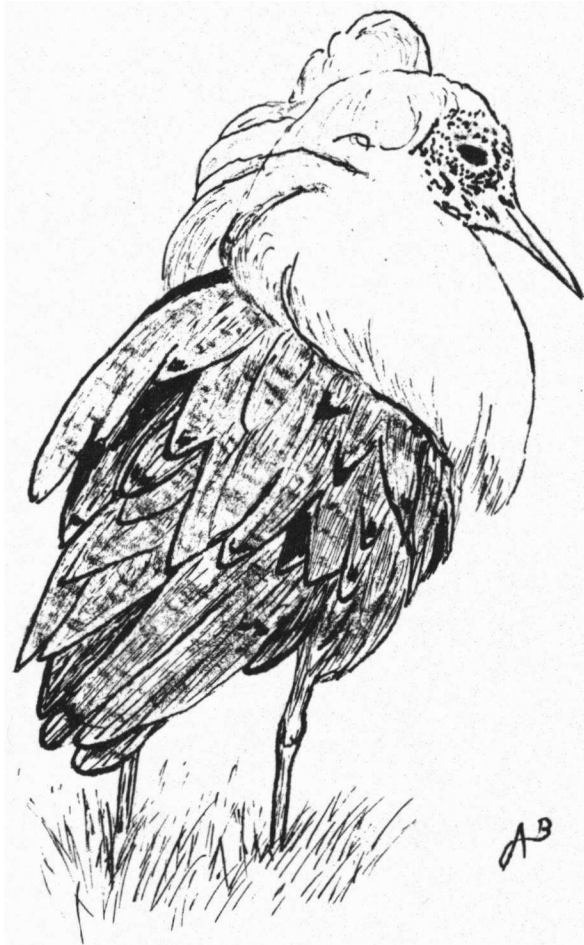
Als je dit allemaal overweegt lijkt het mij belangrijk dat de door de VWG verzamelde gegevens niet zonder meer aan de overheid worden afgestaan.

De VWG kan het best uiting geven aan haar doelstellingen door haar gegevens zelf te beheren.

Aan SBB en RIN kan wel een lijst met rapporten, verslagen etc. worden gestuurd, zodat zij wel op de hoogte zijn van de activiteiten.

Mochten zij in deze gegevens geïnteresseerd zijn, dan kunnen zij (op verzoek en met redenen omkleed) hierom vragen.

Het bestuur en degenen die de gegevens hebben verzameld kunnen dan beslissen of de gegevens worden opgestuurd.

1e VOORJAARSWAARNEMINGEN 1981 (FENOLOGIE)

N.A. Klippel

In de Korhaan van januari vorig jaar is namens de subgroep Avifauna een oproep geplaatst om uw le voorjaarswaarneming van onze "zomergasten" te registreren.

Doel hiervan was om een inzage te verkrijgen in de terugkeer van deze zomergasten. De veronderstelling was bovendien dat dit keer geen beroep op de vaste (helaas kleine) kern van actieve inventariseerders gedaan hoefde te worden om hieraan extra uren in het veld te besteden. Uitgegaan werd nl. van het idee dat de overige leden van onze VWG hierbij een goede gelegenheid geboden werd om ook zelf zich daadwerkelijk voor de activiteiten van de VWG in te zetten. Helaas moest geconstateerd worden dat het aantal ingezonden formulieren niet alleen beperkt is maar bovendien weer grotendeels van dezelfde actieve groep afkomstig is.

Ondanks het beperkte aantal inzendingen mag toch wel geconcludeerd worden dat van de meeste soorten een redelijk nauwkeurig beeld gevormd kan worden omtrent de voorjaarsterugkeer in het Gooi.

Uit bijgaande tabel blijkt dat voor de meeste meer algemene soorten de 1e waarneming binnen enkele dagen gevolgd wordt door aanvullende waarnemingen. Bij de meer zeldzame soorten liggen de diverse afzonderlijke waarnemingen meestal, zoals te verwachten was, wat verder uit elkaar. Wat toch wel opvalt is dat deze meer zeldzame soorten verhoudingsgewijs nog vaak zijn waargenomen (behalve dan de Nachtegaal die helaas maar 1x voorkomt). Dit zou erop kunnen duiden dat of deze soorten toch wat minder zeldzaam zijn dan algemeen aangenomen of de actievelingen onder ons zo frequent in het veld aanwezig zijn, dat deze soorten geen kans krijgen om aan de aandacht te ontsnappen.

Hopelijk zijn beide oorzaken van invloed. Hoewel door mij geen diepgaand onderzoek in de literatuur en ons archief verricht is kunnen worden, heb ik na raadpleging van voorhanden literatuur en de laatste 4 jaargangen van de Korhaan toch wel de indruk dat de terugkomst in 1981 van onze zomergasten wat vroeger heeft gelegen dan algemeen wordt aangegeven. Een vergelijk met de landelijke cijfers is echter pas zinvol indien een dergelijk onderzoek op veel grotere schaal plaatsvindt.

Aangetekend moet worden dat bij sommige soorten zoals de Scholekster maar bijv. ook de Tjiftjaf nog wel eens een enkel exemplaar wil overwinteren, zodat hierdoor weleens zeer vroege waarnemingen mogelijk zijn, die feitelijk niet als le voorjaarswaarnemingen aan te merken zijn.

In de tabel is een onderscheid aangebracht tussen de waarnemingen in het Gooi (o) en die in Zuidelijk Flevoland (x), de laatste van zowel de individuele waarnemingen als die van de subgroep Zuidelijk Flevoland. Uit e.e.a. zijn echter geen conclusies te trekken tussen beide gebieden, doordat ten eerste het onderzoek hierop ook niet gericht was en ten tweede de "dekking" van Zuidelijk Flevoland nog beperkt is (ondanks onze zeer actieve subgroep aldaar). Een duidelijk verschil tussen het Gooi en Zuidelijk Flevoland is echter wel te constateren bij de Blauwborst welke soort vermoedelijk alleen in Zuidelijk Flevoland voorkomt en daar ook broedt (Oostvaardersplassen!)

In de tabel is niet opgenomen de waarneming van een Ooievaar op 22 maart nabij Eembrugge (A. Noorman, L. van Breukelen).

Voorjaarswaarnemingen in 1981, per soort, op datum en de waarnemer(sten).

	div.	1/3	6/3	11/3	16/3	21/3	26/3	31/3	5/4	10/4	15/4	20/4	25/4	30/4	1/5	6/5	11/5	16/5
Purperreiger	1								x									
Lepelaar	2		o	o	x	o	o											
Zomertaling	3																	
Boomvalk	4																	
Scholekster	5	34	x	o	o	o	o	o		x	o	o	o	o	o	o	o	o
Tureluur	6	2																
Kemphaan	7,5																	
Grutto	7	27/2	o	o	o	o	o	o										
Visdief	1								x	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Zwarte stern	3																	
Tortelduif	8																	
Koekoek	8																	
Gierzwaluw	5																	
Boerenzwaluw	8																	
Oeverzwaluw	1,4																	
Huiszwaluw	6																	
Boompieper	4																	
Gele kwikstaart	3																	
Sprinkh.rietz.	8																	
Snor	8																	
Kleine karekiet	10																	
Bosrietzanger	1																	
Grote karekiet	10																	
Rietzanger	11																	
Spotvogel	3																	
Grasmus	3																	
Braamsluiper	5																	
Zwartkop	12																	
Tuinfluit	8																	
Fitis	3																	
Tjiftjaf	1	1/2 x																
Fluiter	3,5																	
Grauwe vliegenvang	3																	
Bonte vliegenvanger	2																	
Paapje	13																	
Tapuit	4																	
Roodb.tapuit	11																	
Roodstaart zwarte	1																	
Roodstaart gekr.	7																	
Blauwborst	9																	
Nachtegaal	4																	
wielewaal	2																	

Elk vakje in de kolom betekent een halve decade (periode van 5 dagen)

waarbij de volgorde binnen een vakje als volgt is:

1e	3e	4e
2e	5e	

 dag

Boven iedere kolom is de datum van iedere le periodedag aangegeven.

Elke o (het Gooi) of x (Zuidelijk Flevoland) betekent een afzonderlijke waarneming.

In de kolom diversen zijn afzonderlijke data aangegeven van waarnemingen die vóór 1 maart lagen.

De cijfers vóór de kolommen verwijzen naar diegene die de desbetreffende le waarneming heeft gedaan.

Met dank aan diegenen die hebben meegewerkt te weten:
E. Disselkoen (1), J.W. van Galen-Last, J. Harder (4), J. de Jonge (10),
F. van Klaveren (8), R.A. Kole (6), E. Lam (11), R. Moolenbeek en W.C.M.
v/d Hijden (2), A. Noorman en L. van Breukelen (3), R. van Poelgeest (9),
S.H. Poelstra, J. Verhey (7), A.P. Vermeulen, Vogelwerkgroep Zuid Flevo-
land (1), J. van Woerseem (5), W.J.R. de Wijs (3) en een onbekende plus
bovengetekende.

OPROEP

De subgroep Avifauna wil in 1982 nogmaals deze le voorjaarswaarneming
laten plaatsvinden. Uw waarnemingen al zijn deze beperkt tot een klein
aantal soorten zijn welkom (hopelijk herkent toch iedereen wel bijv.
een Zwaluw).

U vindt het registratieformulier als bijlage bij deze Korhaan.

EEN OUWE ROT STAPT OP

Hij leek vergroeid met de cursus Vogelherkenning. Zolang de cursus
bestaat, heeft hij de talrijke bezoekers - tot nu toe wel zeker
zo'n 1500 à 1600 mensen - geleerd hoe ze de vogeljes te land,
ter zee en in de lucht kunnen herkennen. Met plezier en veel
animo heeft de cursustaak zo'n lange tijd vervuld.

Wie is die ouwe rot dan wel? Ja natuurlijk KLAAS VISSER.

En nu is dan toch de tijd aangebroken voor Klaas om eens op
te stappen. Verschillende redenen van persoonlijke aard hebben
hem hiertoe doen besluiten en wij - de achterblijvers - hebben
dat te respecteren. Toch jammer, dat veel ervaring en kennis nu
niet meer beschikbaar lijkt te zijn voor veel nieuwsgierige mensen.
Maar wie weet, is het doek toch nog niet definitief gevallen en zal
Klaas misschien in de toekomst, in een andere vorm, toch zijn dien-
sten weer kunnen en willen wijden aan mensen die nog moeten leren hoe
ze buiten hun ogen en oren kunnen gebruiken om te genieten.
Wie weet.....

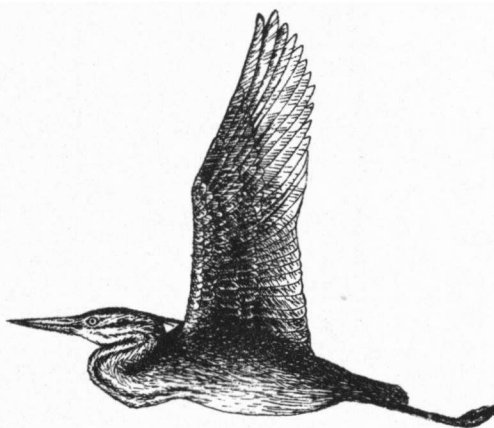
Tot ziens Klaas. Is het niet binnen dan maar buiten de cursus.
Misschien op een werkavond of bij je netten? Hoe dan ook, als
medewerker van de sub-groep Cursussen nemen wij afscheid van je en
wij wensen je graag alle goeds toe.

Lia Last, Leny Reddingius,
Paul van de Poel en Yves Vogel

PURPERREIGER, IDEALE VOGELS VOOR REEKSEN WAARNEMINGEN IN HET GOCI

W.K. Kraak

Het is wel een leuke ontmoeting wanneer je in de herfst bij ochtendmist een Purperreiger laag over de heide ziet vliegen en hem ziet verdwijnen in richting ZO. Even flitst het door je heen of dat misschien zijn normale richting van herfsttrek is. Het was op 25.10.1977 op de Bussumerheide. In de literatuur staat dat Nederlandse Purperreigers een trekroute hebben over Spanje, maar ook over Italië (Glutz von Blotzheim, 1966). Niet alleen in mist, ook in avondduister kan men een laagvliegende Purperreiger nog wel herkennen, o.a. aan zijn opvallend grote voeten. Zo was het op 27.09.1976: een Purperreiger over de rijksweg bij de Torenflat, Naarden. In de maanden mei t/m juli - ja, zelfs nog wel in augustus - hoef ik geen stap te verzetten om regelmatig Purperreigers te zien: ze vliegen over een vaste route over het dak van mijn huis in de oostereng van Bussum. We mogen denken aan een regelrechte verbinding tussen

broedplaats (Naardermeer) en fourageergebied (Eempolder). De richting is ongeveer WNW - OZO, de vlieghoogte naar schatting tussen 25 en 35 m soms nauwelijks boven 20 m. Ik neem aan zonder het te kunnen bewijzen, dat ik dezelfde vogels zie op hun heen- en retourvlucht. Van de overvliegende Purperreigers heb ik nooit enig geluid tijdens de vlucht gehoord. Geruisloos komen ze over, laag vliegend. Vooral bij invallende duisternis lijken ze grote haast te hebben om thuis te komen. Vlug doemen ze op boven de huizen van de Nachtegaallaan bij de Koekoeklaan, vlug passeren ze als grote schimmen. Je moet eigenlijk regelmatig de blik omhoog gericht houden om ze op te merken. Meestal passeerde slechts één vogel, hoogstens twee tegelijk. Die trokken dan naast elkaar op of de een schuin achter de ander. Om een goed beeld te krijgen hoe druk de route in beide richtingen bevlogen wordt zou je de observatietijd in de vroege ochtend moeten beginnen en doorzetten tot het avondduister. Dat dan minstens enige dagen per week en volhouden gedurende vier maanden. Dat heb ik nooit gepresteerd. De waarnemingsreeksen zijn ongetwijfeld erg lacuneus. Niet eens kwam elke waarneming in het notitieboekje terecht. Het toeval heerst dus. Toch verschijnt er een bepaald beeld bij het overzien van een aantal jaren, nl. van 1975 t/m 1981. De vroegste datum blijkt 7 mei (1976) te zijn, de laatste 23 augustus (1978). Laatst keerden de reigers terug naar het Naardermeer op 14 juli 1976: 21.00 uur 1 exemplaar, 21.14 1 vogel; 21.24 2 bijeen (alles zomertijd). Een late vogel richting Eempolder: 18 juli 1976 omstreeks 19.35 uur. Is het toeval dat in de zeven waarnemingsjaren een drietal (1975, 1976 en 1977) te bestempelen zijn als topjaren? Het jaar 1978 werd mager wat betreft Purperreigers op "mijn" route, 1979 en 1980 steken daarbij vergeleken nog ongunstiger af en 1981 was een volstrekt

dieptepunt: op de normale route slechts één waarneming (13 juni). Op een plattegrond van Bussum kan ik andere, verspreide waarnemingen intekenen: wellicht zag ik "mijn" vogels vliegen over het station Naarden-Bussum, over de Brediusdam, schuin over de Huizerweg in de omgeving van de Godelindestichting, tenslotte bijna parallel aan de Goudenregenstraat. Er blijven genoeg vragen te stellen: tijdens het broeden kan een van de partners gaan fourageren; kennen ze elkaars route en gaan ze ieder op hun beurt naar hetzelfde voedselgebied? Gaan ze, zodra de jongen alleen gelaten worden, samen op stap en keren ze gelijktijdig terug? Kan men uit schaarse gegevens nog andere routes samenstellen? Ik denk hier o.a. aan een baan zuiver oostwaarts uit het Naardermeer. Zo kwam op 14 juli 1978 een Purperreiger uit het oosten aanvliegen naar de Gemeenlandslaan in huizen, verder koersend naar het westen. Wie deze lijn doortrekt komt uit bij de componistenbuurt te Naarden in de omgeving van zwemstadion en sporthal. Inderdaad hier vliegen de vogels ook oost- en westwaarts over de weiden en dwars over de rijksweg (A 1 = E 35). Deze route wijst naar het gebied bij de Stichtse Brug in aanbouw. Nog een datum: 16 juli 1976, 20.30 uur: Eemeroord: een Purperreiger overvliegend precies NW, dus wel op weg naar huis naar het Naardermeer. Waar kwam de vogel vandaan? We hoeven niet ver weg te zoeken. Het lijkt me redelijk te veronderstellen uit het lage land achter Soest bij de Eem. Hebben Purperreigers de laatste jaren veel verliezen geleden op hun trek of in de winterkwartieren? Ik hoop wel ze weer te kunnen begroeten in het broedseizoen 1982 in mijn stuk hemel in de oostereng te Bussum, een luchtruim tussen Anne Franklaan en Zwaluwlaan.

GROENE SPECHT ALS BOSUILPROOI

Jelle Harder

Dit jaar, 1981, broedde er voor het eerst een Bosuil binnen het afgesloten gebied van het Laarder Wasmeer. Bij controle van een kast waar gewoonlijk een Holenduif in broedt bleek deze bezet te zijn door een Bosuil. Het nest bevatte op 14 maart eieren. Eerst op 23 april werd de kast opnieuw gecontroleerd. Aangezien de kast leeg was, het nestmateriaal nogal platgetrapt en er resten van prooien lagen werd aangenomen dat het broedsel succesvol zal zijn geweest. Bij nader onderzoek van de prooiresten werd al snel duidelijk dat er veerresten van een Groene Specht tussen zaten. Mij schoot op dat moment te binnen dat ik op 13 april niet ver van deze kast de schedel van een Groene Specht had gevonden. Toeval? Aangezien deze vogelsoort waarschijnlijk niet een alledaagse prooi van de Bosuil zal zijn heb ik dat eens nagezocht. In Ardea 60: 1-71 (1972) beschrijft C. Smeenk het voedsel van Bos- en Ransuilen in Twente. Bij de 444 vogels die hij in de prooiresten tegenkwam bleek de Groene Specht niet voor te komen. Wel soorten van gelijke grootte of zelfs groter, zoals Tortelduif, Houtduif, Dodaars, Kip, Fazant en mogelijk Waterhoen. het handbuch der Vögel Mittel Europas, deel 9 pagina 605 vermeldt geen Groene Specht als prooi van de Bosuil. Wel worden genoemd Houtduif, Postduif, Patrijs, Gaai, Ekster, Waterhoen, Zwarte Kraai, Wilde Eend en Hazelhoen. Uiteraard zijn de genoemde prooi-soorten meer uitzondering dan regel. Een Groene Specht is dus geen grote bijzonderheid maar wel vermeldenswaard.

ONTVANGEN LITERATUUR

Samenstelling Lenie Reddingius

- Argus, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg. 6 no. 2, 1981:
De Kauw, de aardigste schadelijke vogel van Nederland-
Het gaat niet goed met onze dassen.
- Idem, jrg. 6 no. 3, september 1981:
De nieuwe vogelwet- Drijffjacht op wilde zwijnen is als
drijffjacht in een kippenhok- Zijn er te veel vossen en
Haviken?- De muskusrat, onbeschermd en onbemind.
- Aythya, V.W.G. der N.J.N., no 6, 1981:
Kokmeeuwen en Skylge- Grauwe Gorzen op Gris Nez- Zilver-
meeuwen contra Kleine Mantelmeeuwen- Roofvogels over de
Paasberg- Lijsters te water- Reactie op het artikel vo-
geldichtheid en diversiteit.
- Bosbouwvoorlichting, Staatsbosbeheer, jrg. 20 no. 4. mei/juni
1981: Zelfregulering bij reeën in een geïsoleerd gebied
van geringe oppervlakte.
- Idem, jrg. 20 no 5, juni 1981:
De Velduil, waar het goed is, is zijn vaderland.
- Idem, jrg. 20 no 7, sept./okt. 1981:
De Torenavalk.
- Den Boschrietsangher, Vogel- en Natuurwacht voor 's-Hertogen-
bosch e.o., jrg. 9 no 62, juni 1981:
Inventarisatie Kuif- en Tafeleend in Noord- Brabant- De
Kerkuil en de mens, een eeuwenoud verbond.
- Idem, jrg. 9 no. 63 sept. 1981:
Enkele excursieverslagen.
- Idem, jrg. 9 no. 64, nov. 1981:
Plassentelling 1980/1981 in Noor- Brabant- Verslag van de
SOVON-activiteiten- Een artikel (met tekening) over nest-
kasten.
- Cultuurrijp, Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, jrg. 17 no.
8/9, sept. 1981:
Oostvaardersplassen van zeer grote waarde.
- Idem, jrg. 17 no. 10 okt. 1981:
Przewalskipaard bij natuurpark Lelystad.
- Idem, jrg. 17 no. 11 nov. 1981:
Flevobossen hebben geheel eigen plaats.
- Dutch Birding, Stichting Dutch Birding Association, jrg. 3 no.
3, sept. 1981:
Slangenarend op de Maasvlakte in aug. 1981- Aeging and
sexing of rough-legged Buzzards - Identification, sub-
specific variation and sexing in European Dunlins- Dik-
bekzeekoet bij Monster in jan. 1981
- Idem, jrg. 3 no. 2, juni 1981:
Herziening van waarnemingen van Slangenarend in Neder-
land- Over leeftijd van Steenarend in Flevoland in win-
ter van 1980/1981- Over status van Baltische Kleine Man-
telmeeuw in Nederland.
- Ficedula, Twentse V.W.G., jrg. 10 no. 2, juni 1981:
Vogels van het waterwingebied Enschede, Waarnemingen, in-
ventarisatie en nestkastresultaten. Jaarverslag 1980-
Mussen in nestkasten.

- Idem, jrg. 10 no. 3, okt. 1981:
Vogelmensen: De Engelse veldwaarnemer Bill Oddie heeft een boekje geschreven over de verschillende typen vogelaars, waarbij hij grote aandacht aan hun gedrag heeft besteed, en dat bestemd is voor degenen die de vogelkunde niet al te serieus nemen en over een gezonde dosis humor beschikken. Een gedeelte van dit boekje is (vertaald) in *Ficedula* opgenomen. Met behulp van dit artikel zullen we heel aardig in staat zijn onze mede- V.W.G.'ers één van de volgende etiketten op te plakken: Ornitholoog, Vogelkundige, Vogelliefhebber, Vogelaar, Veldwaarnemer, Ornithomaan of Layman (leek).- Nestkast voor de Gele Kwikstaart- Klein Waterhoen, nieuw voor Twente?- Nachtwoedering van Grauwe Vliegenvanger- Verslag 5e vangseizoen ringstation Overdinkel.
- De Fitis, V.W.G. Haarlem, jrg. 17 no. 5, 1981:
Roofvogels A.W. duinen 1979- De Kempphaan- Een doortrekkende Zwarte Ooievaar- Afweerreactie van Meerkoeten.
- De Gierzwaluw, K.N.N.V./V.W.G. A'dam, jrg. 19 no. 3, okt. 1981:
Waarneming van een Amerikaanse Oeverloper in de Diemer polder en een overzicht van de veldkenmerken van deze soort in niet-broedkleed- De nieuwe vogelwet.
- De Grutter, Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek", jrg. 5 no. 2, apr., 1981:
Kiekendieven- Waterhoentje- Over pleviertjes- Het Gruisveld, nog niet uitgeteld!
- Idem, jrg. 5 no. 5, okt. 1981:
Doen wij kwaad op Vlieland? (Een reactie op een art. in de Volkskrant van 19.9.'81, getiteld: "Vogelwerkgroep grotere bedreiging dan de F-16").- De Meerkoet- De Roek, een voormalige Zaanse broedvogel- Broedvogels van de Markerpolder (1969-1981)- Waarneming van een Scharrelaar in het Wormer- en Jisperveld.
- Idem, jrg. 5 no 3, juni 1981:
Steltkluten in de Wijde Wormer- Broedvogel- inventarisatie op het PEN-terrein in de Wijde Wormer- Een Kleinste Waterhoen in het Guisveld- Een klompje goud op vleugels (Goudplevier).
- De Kleine Ratelaar, IVN Gooi e.o. jrg. 3 no 4, okt. 1981:
Vogelpraat- Paddestoelen.
- Kontaktblad, IVN afd. Eemland, jrg. 9 no. 3, herft 1981:
Bomenrijk, een art. over wortelstelsel, stam en bladeren.
- De Kruisbek, Vogelwacht Utrecht, jrg. 24 no. 5 okt. 1981:
Waarom wintervoeding?- Steltloper- en waterwildtelingen in de uiterwaarden van Gravenbol.
- Mens en natuur, IVN, jrg. 32 no. 5, okt. 1981:
De tegenwoordige stand van het vrijwillig natuur- en landschapsbeheer- Hokenbroeders, natuurwerkboek over nestkasten.
- Natuurbehoud, ver. tot hehoud van Natuurmonumenten in Nederland, jrg. 12, no. 4, nov. 1981:
Dassen op de korrel, op de bumper en op de schop?

- Natuur en milieu, Stichting natuur en milieu, nov/dec 1981:
Beken in Nederland- Hoe milieuvriendelijk is
Kinderen ernstig bedreigd door lood- Militaire vogel-
terreinen (Evenals in de "Grutter" een reactie op het
rt. in de Volkskrant van 19.9.'81).
- Perketutter, N.J.N. afd. H'sum, jrg. 10 no. 6.1981:
Waterwildtelling 1980 - 1981.
- Vanellus, Bond van Friese vogelbeschermingswachten, jrg. 34 no.
5, sept/okt. 1981:
De verspreiding van de Huiszwaluw in Friesland - Nest
van een Wulp met 6 eieren- Draadslachtofferonderzoek bij
Heerenveen.
- Veld en vitrine, Fries Natuurhistorisch museum, sept. 1981, no
74.
- Te velde, Veldbiol. werkgr. Gelderse Vallei en Eemland, dec.
1981 no 21:
Vissen in de polder Zeldert- Libellen, waargenomen in de
bosvijver Birkhoven- Overzicht van een aantal vogelsoor-
ten, waargenomen in Scherpenzeel e.o. in de periode jan.
1977 tot jan. 1980.
- VM, Voorlichtingsblad van het Min. van Volksgezondheid en
Milieuhygiëne, jrg. 3 no 4, juli/aug. 1981:
Betaling WVO-heffing; rode cijfers geen excuus- Interim-
wet bodemsanering: grote schoonmaak.
- Idem, jrg. 3 no. 5, sept./okt. 1981:
Handhaving milieurecht niet eenvoudig. Hoe stoppen we
vervuilers?
- Het vogeljaar, jrg. 29 no 5, okt. 1981:
Spreeuwen tussen vogelaars en ornithologen- Olieslacht-
offers op de Nederlandse kust, winter 1980/1981- Nest-
kasten en natuurbeschermingsonderzoek- Zanglijsters en
veldslakken- Gedrag van de Zanglijster bij lijstersmid-
sen- Geven wij, vogelaars al onze gegevens aan de over-
heid?
- Vogels, Ned. Ver. tot bescherming van vogels. jrg. 1 no. 6, nov/
dec. 1981:
Zeevogels- Waarom zijn zeevogels zwart-wit? Aasgier, oude
cultuurvogel: onreinsymbool van reinheid- Jan van Gent,
Bewonderd en berucht- Zeevogels op het Nederlandse strand
Zeevogeltrek bij Cap Gris Nez- Denk aan de Reuzenalk-
Albatrossen- Vrijwilligers in touw voor behoud schorren
Balgzand.
- De Wulp, Haagse vogelbescherming, jrg. 12 no.4. nov. 1981:
Een vogeltuin beheren is een voorrecht.
- IJsselmeerberichten, jrg. 11 no. 3, sept. 1981:
Alles in de wind? Het plan Lievense getoetst- De eco-
logische gevolgen van het plan Lievense- Overheid en IJ-
sselmeer- Opinie-onderzoek Markerwaard.

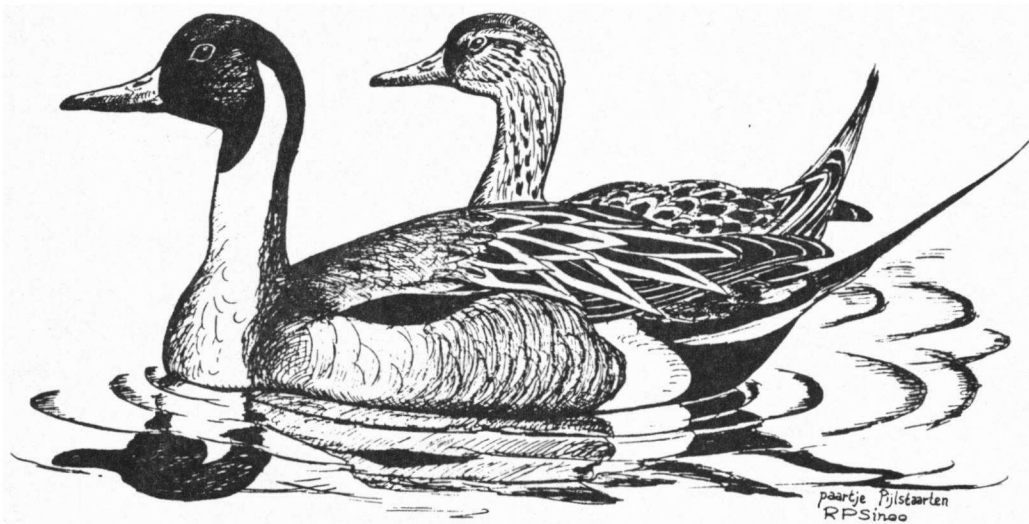

Veldwaarnemingen

Samengesteld door Jos de Jonge (Gooi) en Ger Blok (Zuidelijk Flevoland)

Roodkeelduiker	1	1- 1	Wijde Blik, 's-Graveland	JBo
Roodhalsfuut	1	15-11	Gooimeer voor Naarderbos	HF/AM
Kuifduiker	1	13-12	t.h.v. Jachthaven Naarderbos	HF
"	1	2- 1	In wak t.o. haven Huizen	RMa/FG
Dodaars	3	19-10	2 ad+1 jong, Leeuwelaan, 's-Grav.	GM
"	2	28-10	Zanderijsloot Oud-Naarden (nooit eerder hier gezien, in 10 jaar)	IW
"	4	25-11	Vestinggrachten Naarden	FR
"	min. 7	17-12	Vaart achter Pokonfabr. Naarden	JV/IW
"	12	19-12	Wijde Blik, Kortenhoof	FK
Aalscholver	2	6-12	IJmeer Muiderberg, OV en foer.	RM
"	1	27-12	Blijkpolder Ned. den Berg, rustend	FK
"	18	5- 1	Oud-Naarden, OV	IW
Roerdomp	1	1- 1	Zanddijk Naarden, OV	IW
"	1	10- 1	Oud-Naarden	FG/JvM
"	1	10- 1	Plas (bevroren) t.o. ANWB-station Naarden	RMa/FG/AP
Purperreiger	1	15-11	Laagvliegend, weide Meentweg, Eemnes	WK
Lepelaar	4	14-11	Horneboegse hei H'sum, OV	MH
Wilde Zwaan	11	7-11	Groenhoven, Kortenhoof, OV	WK
" "	4 ad	15-11	Slik bij Stichtse brug, OV	WK
" "	1	19-12	Wijde Blik, K'hoef, rustend	FK
" "	5	6- 1	Polder Mijnden, Loenen a/d V, laag OV	JJ
Kleine Zwaan	± 15	20-10	Gooimeer t.o. Eukenberg	GMa
" "	ruim 200	28-10	" " "	AP
" "	2	13-11	Spiegelpolder N. den Berg	MH/PH
" "	131	21-11	IJmeer slikje bij Holl.brug	RM
" "	31	29-11	Aetsveltse Polder Oost	RM
" "	49	29-11	Noordpolder beoosten Muiden	RM
" "	7+4	7-12	Oud-Naarden . De laatste? Overige honderden reeds enige dagen op de weilanden tussen Eemdijk en Nijkerk	AP/GR
" "	57	13-12	IJmeer, voor Muiderberg	HF
Rotgans	1 ad	1-11	Hilversumse Meent (niet geheel fit ex)	FR
Witbuikrotgans (Branta bernicla hrota)	12	6en7-1	Polder Mijnden, Loenen a/d Vecht rustend en (overwegend)	JJ
+ Zwartbuikrotgans (Branta bernicla bernicla)	2	8- 1	Idem	RM/FR/JJ
Witbuikrotgans	1+4	10- 1	Polder Mijnden, 1 op de grond en 4 laag overvl. (mogelijk neergestr.)	WLo
Grauwe Gans	48	12-12	Loenderveense plas (vrijwel zeker de hier thuis behorende groep)	JJ
Brandgans	5+20	15-12	Oud-Naarden	IW
Grauwe Gans	14	3- 1	Heintjesrak&Broekerpolder	FK
Kolgans	310	3- 1	" " "	FK
Rietgans	170	3- 1	" " "	FK
"	350	8- 1	Hilversumse Meent	FR/RM
Krakeend	38	8-11	Spiegelpolder	FK
"	1 mn	9-12	Parkvijver Fr. v. Eedenweg Bussum	JV/RE
Pijlstaart	21	1-11	Bergse Pad Ankeveen, 2x laag OV	FK/exc

Smient	6000 à 7000	2-12	Loenderveense plas	JJ
"	160	3- 1	Spiegelpolder N. den Berg	FK
Wintertaling	+ 20	7-11	Huizer pier	GMa
Slobeend	min. 5 à 60	30-11	Loenderv. plas (tussen + 1000 Smienten)	JJ
Bergeend	9 jongen	8- 6	weilanden Oud-Naarden	J,A,G,S+V en MZr
"	2 ad+10 jongen	10- 6	Bos Oud-Naarden, liepen n. IJsselmeer	MZr
"	1 vr+ 5 "	11- 6	Weilanden Oud-Naarden	A,G,J, en SZr
"	16	29-10	Gooimeer Huizer pier	GMa

Casarca	1 vr	23-11	Vecht bij spoorlijn Weesp	JMe
Krooneend	2 mn	15-12	Waterleidingplas	JJ
Toppereend	1 vr	15-11	Gooimeer t.o. Naarderbos	AM/HF
Brilduiker	14	3- 1	Waterleidingplas	JJ
Grote Zaagbek	4 vr+1 mn	29-11	Vijver Naarderbos	AV
" "	1 vr+1 mn	5-12	Vestinggracht Naarden	JV
" "	13	15-12	Waterleidingplas	JJ
" "	9	30-12	bij Huizer pier	AP/RMa
Nonnetje	5	15-12	Waterleidingplas	JJ
"	2	27-12	Middenweg (vaart) Horstermeer	FK
Buizerd	7	14-11	Corverslaan akkers H'sum OV	FK
"	3	19-11	In Stichts Ankeveense polder	PV
"	5	8- 1	Hilv. Meent	FR/RM
Ruigpootbuizerd	1	25-12	Naardermeent	IW
"	1	10- 1	Polder Mijnden, Loenen a/d V.	WLo
Havik	1 vr	nov	Naarder Meent, regelmatig en intensief op Houtduiven jagend	IW
"	1	8-11	Schoonoord, 's-Grav., stootte enige malen op een aldaar schroevende Buizerd	FK
Sperwer	5	8-11	Hilv. Meent	FR/PV
"	3	15-11	Tussen Huizerhaven en Eemmond	AV/BD
"	1	6-12	Laarder Wasmeer jagend op postduiven	JMk/MH/EL
"	1	1- 1	Gemeentewerf Kortenhoeft	GM
"	1 mn	10- 1	Bij Echobos M'berg	RMa/FG
Bruine Kiekendief	1 mn	28-11	Polder Mijnden, Loenen a/d V	JJ

Krombekstrandloper	2	6- 9	Naarderbos	FR/AB
Zwartkopmeeuw	1	1- 1	Spanderswoud, weil. bij Ankev. pad, tussen grote groep Kokmeeuwen	JBo
Dwergmeeuw	2	7-11	Slikveld Stichtse brug	AP/FG/RMa
Holenduif	15	15-11	Hilv. Meent, foer.	RM
"	3	8- 1	" " , OV	FR/RM
Bosuil	1	14-11	Bos bij Hilv. Meent	PV
Ransuil	2	28en29-11	Naarderbos	AV
"	1	23-12	Jac. Catslaan Bussum, jagend op spreeuwen (slaapplaats daar)	HW/IWS
"	1	6- 1	In voortuin Jul.v.Stolberg en Naarden	FR
IJsvogel	1	25-10	Waterleidingplasgebied	RS
"	1	26-10	Hilv. Meent, park, op brugleuning	HHm
"	1	8-11	Corversbos	WM/EB
Zwarte Specht	1	nov	Oud-Naarden	IW/JV/MV
Kuifleeuwerik	2	4-11	In Schaepmanln, Bussum	CR
"	2	10-12	Groest, Hilversum	FK
Waterpieper	1	21-12	's-Gravelandse Vaart, K'hoef	JBo
Oeverpieper	1	13-12	Sloot bij Naarder Meent	HF/IW
Grote Gele Kwikstaart	1	17-12	Zoutegracht, Naarden	IW/JV
" " "	1	23-12	's-Gravelandse Vaart, K'hoef	JBo
Witte Kwikstaart	1	17-12	Boven centrum Hilversum	GM
" "	3	19-12	's-Gravelndse Vaart, K'hoef	JBo
" "	1	9- 1	Emmaweg, K'hoef	FK
Klapekster	1	12-12	Dammerkade, Ankeveen	AO
Pestvogel	13	23tot26-11	Gemeenlandsiaan, Huizen, foer.	WV/JVi
"	16	22-11	Ceintuurbaan, Bussum, foer.	AV
"	1	14-12	Comeniuscollege, H'sum, rustend	HHm
"	14	31-12	Bij tunnel H'sum, foer. Eén ervan was geringd	WM/EB
"	7	9- 1	C.v.d.Lindenln., Naarden, foer.	FR
Roek	21	8-11	" "	FR/PV
"	ruim 15	lej 7-12	Valkeveen vuilhoop bij renbaan	IW
Bonte Kraai	1	8-11	Zuiderheide, Laren	EL
Tjiftjaf	2	8-11	Bergse Pad, Ankeveen	FK
Vuurgoudhaantje	2	4-11	Tuin brink 19, M'berg	MZ
Gekraagde Roodstaart	1 vr	16-10	Tuin G. Doulaan, M'berg	MZ
Zwarte Roodstaart	2	10-10	Van Leeuwenhoekstraat H'sum	EL
Beflijster	1	11-10	Corversbos H'sum	WV/JVi
Koperwiek	130	8-11	Hilv. Meent	FR/PV
Grote Lijster	1	30-10	Ankeveen	WL
Kuifmees	1	10- 1	Oud-Naarden	RMa
Zwarte Mees	8	16-11	Boekestein, 's-Graveland	GR/AP
Ringmus	+ 40	8-11	Hilv. Meent	FR/PV
Keep	100 en	okt-nov	Beukenlanen tussen Naarden en Huizen (een "mastjaar" v.d. Beuken)	JV/IW
Goudvink	4 mn+2 vr	3-10	Kuststrook Oud Naarden	IW
"	8 mn	10-11	Eemeroord Baarn	HH
Putter	15	14-11	Uitermeer Krugerln, Weesp	AV
"	+ 10	13-12	Naarderbos	HF
"	24	2- 1	Oude renbaan bij Oud Valkeveen	RMa/FG
Frater	25	8-11	Zuiderheide, Heidebloem	EL
"	1	23-12	Park H'sumse Meent, bijzonder tam	HHa/MvdV
Barmsijs	120-125	10-12	Gooimeerkust Oud-Naarden	JV/IW
"	+ 20	13-12	Zanddijk Naarden, OV	IW
Geelgors	1	11,15,19-12	Oud Naarden, OV (NZ, OW, ZN)	IW
"	4	13-12	Gooimeerkust Huizermaat	FK/AV

Blauwe Kiekendief	1 vr	8-11	Dammerkade Ankeveen	FK
"	"	1 vr	9- 1 "Groene long" Ceintuurbaan Bussum	FR
Smelleken	1	6-11	Sijpestein Nw Loosdrecht, OV	EL
"	1 mn	19-11	Holl. resp. Stichts Ankeveen	PV
"	1 mn	3- 1	Eempolder. jagend, rustend, poetsend	JR
Torenavalk	1 mn	6-11	Rand Kocherbos M'berg, zat een Koperwiek achterna, tevergeefs	MZ
Roodpootvalk	1	13-12	Oostermeent, rustend (op 20m afstand)	FR/AV
Kraanvogel	min 2	9-11	Vogelpan Hilversum, OV roepend	EL
"	min 1	14-11	Oud Naarden/Limiten, gehoord, OV?	IW
Waterral	min 5	nov	Gooimeerkust (5 km), verm. meer aanw.	JV/IW
"	1	17-12	Omg. roeivereniging Naarden	JV/IW
Goudplevier	18	7-11	Slikveld Stichtse brug	AP/FG/RMa
Bokje	1	10- 1	Slootje bij Echobos, M'berg	RMa/FG
Houtsnip	1	14-11	Hilv. Meent	PV
"	3	26-11	Verlandingszone Gooimeer	IW
"	1	6-12	Kocherbos Muiden	MZ
Wulp	254	15-11	Eempolder-west	RM
"	± 90	6-12	Aetsveldse polder-oost	RM
Witgatje	1	8-11	Hilv. Meent	FR/PV
"	1	15-11	Stichtse brug	AV/BD
Bosruiter	3	1- 9	" "	FR/EDP
Zwarte Ruiter	1	6- 9	Naarderbos	FR/AB
Groenpootruiter	± 150	17-9	Stichts Ankeveen, OV	RM
Geelgors	1 mn+1 vr	21-12	Oud Huizerweg Naarden	IW
Sneeuwgorst	10	23-12	Talud bij Stichtse brug, in de sneeuw	PM/ GD

Tijdens het vogelen werd (19-12) nog een bunzing waargenomen (JV/MV) en deze was zeer lang zichtbaar. Niet schuw.

Bedankt voor het grote aanbod. Een jubileum waardig! Het kiezen viel me moeilijk. Met dank dus, aan de volgende waarnemers:

AB - A. Buhr	JvM - J. v. Maanen
EB - E. Besselaar	PM - P.R. Minaard (SBB)
JBo - J.L.M. Bos	RM - R.G. Moolenbeek
BD - L.J. Dwars- van Achterbergh	RMa - R. van Maanen
EDP - H.E. Disselkoen- Piepers	WM - W. Mijnhout
GD - G. van Dijk (SBB) (Natuurbehoud prov. Utrecht)	AO - A.J. van Oosten
RE - R. van Elst	AP - A. Pluister
HF - H. Fuchs	CR - C.M.T.I. Rosier
HH - H. Hardon	FR - F.G. Rijnja
HHm - H. Hartman	GR - G. Rieken
FG - F. Griffioen	JR - J.F. Rung
MH - M. Hinterding	IWS - I. van Woersem-Smits
PH - P.E. Hinterding	RS - R. Sprong
JJ - J. de Jonge	AV - A. Vermeule
fK - fam. Kemper	JV - J. Verheij
FK - F. van Klaveren	JVi - J. Vink
WK - W.K. Kraak	MV - M. Verheij
EL - E. Lam	MvdV- M. van der Velden
PL - P. Lips	PVo - H.P. Vos
WLo - J.W.D. Loode	WV - W. Vink
AM - A. du Mosch	HW - H.B. van Woersem
GM - G. Mijnhout	IW - I. van Woersem
GMa - G. Marmelstein	MZ - M. Zwart
JMe - J. Meijer	A,G,- Anton, Gera
JMk - J. Mekel	J,S,- Jannie, Sineke
	VenM- Vader en Moeder
	Zr - Zeldenrijk

Zuid - Flevoland

Grote Zilverreiger	1	23- 9	Lage Knarsluis	R.v.d.A
Roodhalsfuut	1	27- 9	Bovenwater	E.L./N.J.N.
Geoorde Fuut	5	27- 9	Oostvaardersdijk (steenhopen)	M.H./E.L.
" "	4	17-10	Pampus Haven	A.P.
Rietgans	± 30	20-12	Muidersand	F.v.K.
Brandgans	± 10	20-12	idem	idem
Nonnetje	6	6-12	Kromslootpark	A.V.
Blauwe Kiekendief	1	13- 4	Holl. brug	M.Z.
Slechtvalk	1 ad	21-11	Aakweg	G.B./B.V.
Scholekster	1 winterkl.	21-11	Blocq van Kuffeler	G.B./B.V.
Steltkluut	1	13- 7	Knardijk/Praamweg	R.v.d.A.
Grauwe Franjepoot	1	27- 9	Blocq van Kuffeler	M.H./E.L.
Steppevorkstaartplevier		27- 9	Paal 9, 5 (Oostvaardersd.)	M.H./E.L.
Velduil	1	21-11	Blocq van Kuffeler	G.B./B.V.
Zwarte Roodstaart	1	6-12	Lage Knarsluis	G.B./PvD
Frater	± 80	30-10	Hoge Vaart	F.v.K/J.v.O.
Barmsijs	7	30-11	Knardijk	R.S./E.L.

Waarnemers:

R.v.d.A - R. v. Akker

E.L. - E. Lam

M.H. - M. Hinterding

A.P. - A. Pluister

F.v.K. - F. v. Klaveren

A.V. - A. Vermeule

R.S. - R. Sprong

M.Z. - M. Zwart

G.B. - G. Blok

B.V. - B. Versluys

P.v.D. - P. van Dijk

J.v. O - J. v. Oord

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : R.G. Moolenbeek, A. Voetlaan 14, Ankeveen, tel. 035-62641
Secretaresse : T. Stoker, Meidoornlaan 34b, Ned. den Berg, tel. 02945-4343
Penningmeest.: H. Hardon, Dotterbloemlaan 39, Baarn, tel. 02154-18804

Contactpersonen

Avifauna : A.P. Vermeule, Gr. Wichmanstr. 40, H'sum, te. 035-857492
Eempolders : A. van Leyden, Raboes 9, Laren, tel. 02153-86091
Nestkasten : H.W. de Soete, G. v. Amstelstr. 410, H'sum, tel. 035-10834
Propaganda : H.W. de Soete, (zie boven)
Ringonderzoek : K. Visser, Kerklaan 73, Kortenhoef, tel. 035-60736
Vogelcursus : C.C.M. Last, Mr. J.C. Bührmanl. 46, Ankeveen, tel. 035-62099
Contr.Vogelwet: R.G. Moolenbeek, (zie boven)
Korhaan : A. Stoker, Gabriëlgaarde 42, 1241 A.M. Kortenhoef tel. 035-62478
Vogelasyl : B. v. Ingen, J. v. Schimmelstr. 6, Naarden, tel. 02159-45658
Z. Flevoland : G. Blok, Schapenmeent 109, Almere-Haven, tel. 03240-16101
Excursies : J.J.M. Hardon-v. Velsen, Dotterbloemlaan 39, Baarn,
tel. 02154-18804

Inzenden waarnemingskaartjes

J. de Jonge, v. Brakellaan 26, H'sum, tel. 035-17672

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G. Moolenbeek
Bussum/Naarden: L. Reddingius, Gr. W de Oudelaan 22, tel. 02159-42508
Hilversum : J. de Jonge
Huizen : F. Griffioen, Omroep 16, tel. 02152-52958

Contributie : f 20,- per jaar, huisgenootlid f 7,50, Vogeljaar f 15,50